

T/2715. számú

törvényjavaslat

**a szomszédos államokban élő magyarokról szóló
2001. évi LXII. törvény módosításáról**

**Előadó: dr. Szilvásy György
Miniszterelnöki Hivatalt
vezető miniszter**

Budapest, 2007. április

2007. évi törvény

a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény módosításáról

1. § A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Szátv.) 9. §-a (1) bekezdésének a), továbbá d)–f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az 1. § (1) és (2) bekezdésének hatálya alá tartozó személy a Magyar Köztársaság felsőoktatási intézményeiben külön jogszabály szerint jogosult magyar nyelven]

- „a) alap- és mesterképzésben,”
 - „d) doktori (PhD/DLA) képzésben,
 - e) szakirányú továbbképzésben,
 - f) felsőfokú szakképzésben”
- [részt venni.]*

2. § A Szátv. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § Az 1. § (1)–(2) bekezdésének hatálya alá tartozó, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményben tanulmányokat folytató kiskorúak vagy hallgatók a Magyar Köztársaság területén diákkezdvezményekre jogosultak. A kedvezményekre való jogosultságot az előírt módon érvényesített „Magyar igazolvány” és a „Magyar hozzátartozói igazolvány” igazolja. A kedvezményeket és az azok igénybevételével összefüggő részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.”

3. § A Szátv. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § Az 1. § (1)–(2) bekezdésének hatálya alá tartozó, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményben tanító pedagógus és oktató a Magyar Köztársaság területén pedagógus-, illetve oktatói kedvezményre jogosult. A kedvezményekre való jogosultságot az előírt módon érvényesített „Magyar igazolvány” és a „Magyar hozzátartozói igazolvány” igazolja. A kedvezményeket és az azok igénybevételével összefüggő részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.”

4. § A Szátv. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21. § (1) Az igazolvány érvényét veszti:

- a) ha az elbíráló hatóság visszavonja;
 - b) az igazolvány tulajdonosának halálával.
- (2) Az elbíráló hatóság az igazolványt visszavonja, ha
- a) az igazolvány tulajdonosa valótlan adatokat közölt az igazolás, illetőleg az igazolvány igénylése során;
 - b) annak tulajdonosa bevándorolt vagy letelepedett jogállást kapott;
 - c) annak tulajdonosa magyar állampolgárságot szerzett;
 - d) annak tulajdonosát a menekültügyi hatóság menekültként vagy menedékesként elismerte;
 - e) annak tulajdonosát a Magyar Köztársaság területéről kiutasították vagy vele szemben beutazási és tartózkodási tilalmat rendeltek el;

f) az igazolványt jogosulatlanul használták fel vagy meghamisították;
g) a „Magyar hozzátartozói igazolvány”-ra jogosító családi kapcsolat megszűnt vagy attól a személytől, akire tekintettel a „Magyar hozzátartozói igazolvány”-t kérték „Magyar igazolvány”-át visszavonják;

h) az igazolvány tulajdonosa ezt maga kéri.

(3) Az igazolvány tartalmazza a jogosult

a) családi és utónevét (nőknél a leánykori családi és utónevet is), a lakóhelye szerinti szomszédos államban hivatalosan (latin betűs írásmóddal) használt módon, magyar nemzetiségű személy esetén magyarul is;

b) születési helyének a szomszédos államban hivatalosan használt és magyar megnevezését;

c) születési idejét, nemét;

d) anyja nevét a lakóhelye szerinti szomszédos államban hivatalosan (latin betűs írásmóddal) használt módon, magyar nemzetiségű személy esetén magyarul is;

e) arcképét, állampolgárságát, hontalanságát;

f) sajátkezü aláírását; továbbá

g) az igazolvány kiadásának idejét, valamint az okmányszámot;

h) tájékoztatását arról, hogy az igazolvány nem minősül személyazonosító igazolványnak, úti okmány, és határátlépésre nem jogosít.

(4) A 8. §-ban, a 10. §-ban és a 12. §-ban rögzített kedvezmények és támogatások igénybevételéhez előírt bejegyzéseket és igazolásokat a „Magyar igazolvány” és a „Magyar hozzátartozói igazolvány” melléklete tartalmazza.

(5) Az igazolvány hitelességének biztosítása, valamint a kedvezmények folyósításának ellenőrzése céljából az elbíráló hatóság (e rendelkezések alkalmazásában: adatkezelő szerv) nyilvántartást vezet az igazolványok adatairól, az igazolvány tulajdonosának külföldi lakóhelyéről, az igazolványra jogosító családi kapcsolatról, illetőleg a tartózkodásra jogosító engedélye számáról, továbbá a (2) bekezdésben meghatározott adatokról. Az adatkezelő szerv a nyilvántartásban tárolt adatokat az igazolvány visszavonásáig, illetőleg a tulajdonos haláláig kezelheti. A nyilvántartásban kezelt adatokból – a személyes adatok védelméről szóló nemzetközi egyezményrel összhangban – adat továbbítható a jogosultság ellenőrzésére és a visszaélések megakadályozása céljából a kedvezményt, támogatást nyújtó szerv, a kedvezményeket és támogatásokat nyilvántartó szerv, a diplomáciai és konzuli képviseletek, továbbá a büntetőügyben eljáró bíróság, a bűnüldöző szervek, illetőleg az idegenrendészeti hatóság részére.

(6) Az elbíráló hatóság a kérelem elbírálásához, illetőleg a visszavonási ok fennállásának vizsgálatához a következő szervektől igényelhet adatokat:

a) a központi idegenrendészeti nyilvántartásból arról, hogy a kérelmező kiutasításra irányuló eljárás alatt áll-e, továbbá a kiutasításról, illetőleg a beutazási és tartózkodási tilalom fennállásáról, valamint a magyarországi tartózkodásra jogosító engedély adatairól;

b) a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból;

c) az állampolgársági ügyben eljáró szervtől a magyar állampolgárság megszerzése tekintetében;

d) a központi menekültügyi nyilvántartásból a menekültkénti vagy menedékeskénti elismerésről.”

5. § A Szátv. 21. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a korábbi (5)–(6) bekezdések jelölése (6)–(7) bekezdésre változik:

„(5) Ha az igazolvány melléklete a kedvezmények igénybevételre jogosító igazolásokat bejegyzésére alkalmatlanná vált, betelt, akkor az adott kedvezmény (utazási, diák-, pedagógus-) igénybevételére jogosító pótfüzetnek kell kérvényezni, amely nem minősül új igazolvány iránti kérelemnek. A pótfüzetnek tartalmaznia kell a „Magyar igazolvány”, illetve

a „Magyar hozzátartozói igazolvány” okmányszámát és a jogosult nevét. A pótfüzet a „Magyar igazolvány”, illetve a „Magyar hozzátartozói igazolvány” elválaszthatatlan részét képezi.”

6. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E törvény 2. §-a, 3. §-a és 5. §-a az e törvény kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(3) A (2) bekezdésben megjelölt hatálybalépési időpont előtt betelt, a kedvezmények igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére alkalmatlanná vált igazolványok esetében a további időtartamra járó kedvezmények biztosítása érdekében az igazolvány cseréjét kell kérni, azonban a (2) bekezdésben megjelölt hatálybalépési időpontban még el nem bírált kérelmek alapján már pótfüzet kiállításának van helye.

(4) A Szátv. 1. § (1) bekezdésében a „Szerbia és Montenegróban” szövegrész helyébe az „a Szerb Köztársaságban” szöveg lép.

(5) A Szátv. 9. §-a (1) bekezdésének b) pontja, a 9. § (2) bekezdése, továbbá a 28. § (1) bekezdés g) pontja hatályát veszti.

7. § Az e törvény hatálybalépésekor érvényben lévő, határozott érvényességi idejű „Magyar igazolvány”-ok és „Magyar hozzátartozói igazolvány”-ok érvényessége e törvény erejénél fogva határozatlan idejűre változik.

8. § A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 116. § (2) bekezdése nem lép hatályba.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslat célja a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvénynek (a továbbiakban: Szátv.) a Magyar igazolvány érvényességi idejével és technikai jellemzőivel kapcsolatos rendelkezéseinek módosítása a határon túli magyar vezetőkkel lefolytatott konzultációknak megfelelően.

A miniszterelnök és a határon túli magyar politikai vezetők között 2006. december 13-án lezajlott találkozáson a külhoni magyarság képviselői kifejezték kérésüket a Magyar igazolvány és a Magyar hozzátartozói igazolvány (a továbbiakban: igazolvány) érvényességi idejének meghosszabbítására vonatkozólag a dokumentumok cseréje helyett. A határon túli politikusok egyetértettek abban a kérdésben is, hogy ehhez a Szátv. módosítására van szükség.

A módosítás technikai jellegű, a Szátv. által biztosított kedvezmények tartalmát nem érinti.

A Szátv. jelenlegi rendelkezési szerint az igazolvány érvényességi ideje öt év, kiskorú jogosult esetén a 18. életév betöltéséig, illetve a 60. életév betöltése után korlátlan ideig érvényes. A törvény által megszabott öt év indokolatlanul rövid, a központi költségvetés számára ismétlődő jelleggel jelentős költséget jelent az igazolványok cseréje. Az érvényességi idő meghosszabbítása határozatlan ideig (tehát a jogosult élete végéig, illetve a jogosultságok fennállásáig) nemcsak jelentős költségmegtakarítással jár, de nagymértékben megkönnyíti a külhoni jogosultak helyzetét is, hiszen nem szükséges ötévenként a meghosszabbítási eljárást kezdeményezniük. A javaslat szerint a határozatlan idejű érvényesség a törvény erejénél fogva keletkezne, nem lenne szükséges azt külön eljárásban kezdeményezni.

További technikai problémát jelent, hogy a Szátv. által a kedvezmények (diák-, pedagógus-, utazási kedvezmény) igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére szolgáló mellékletek e dokumentumok betelte után további bejegyzésre alkalmatlanná válnak. Célszerűtlen, hogy a mellékletek betelte miatt magát az igazolványt is cserélni kelljen, ennek kiküszöbölését a törvényjavaslat pótfüzetrel oldaná meg, amelyet a jogosultnak kellene kérvényeznie.

Jelenleg a diák- és pedagóguskedvezmények igénybevételéhez nem csupán az igazolványba történő bejegyzés szükséges, de a külön kiadott ún. járulékos igazolványok (diák- és pedagógusigazolvány, illetve oktatói kártya) bemutatása is. Mivel indokolatlan a Magyar igazolvány és a járulékos igazolványok párhuzamos használata, a járulékos igazolványok megléte pedig további előnyt nem jelent, javasoljuk ezek kiadásának megszüntetését. A Magyar igazolványba (illetve a pótfüzetbe) történő bejegyzés megfelelően rögzíti és igazolja a kedvezményekre való jogosultságot és azok felhasználását.

Technikai jellegű módosításra kerül sor a Szátv. területi hatályáról rendelkező részében Szerbia és Montenegró államnévének megváltozása miatt. Továbbá a javaslat oktatási támogatásairól rendelkező részében a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény fogalomhasználatával való összehangolásra kerül sor.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz:

Az itt található rendelkezés a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) fogalomhasználatával való összhang megteremtésére irányul. A Szátv. oktatási támogatásokról rendelkező 9. §-a ugyanis a korábbi, 1993. évi felsőoktatási törvény fogalmait alkalmazza, amelyek részben módosításra szorulnak az osztott képzési struktúra bevezetését követően.

A 2. §-hoz:

Jelenleg a diákkedvezmények igénybevételéhez nem csupán a Magyar igazolványba történő bejegyzés szükséges, de a külön kiadott ún. járulékos igazolvány (jelen esetben a diákiigazolvány) bemutatása is. Mivel indokolatlan a Magyar igazolvány és a járulékos igazolványok párhuzamos használata, a járulékos igazolványok megléte pedig további előnyt nem jelent, javasoljuk ezek kiadásának megszüntetését. A Magyar igazolványba (illetve a pótfüzetbe) történő bejegyzés megfelelően rögzíti és igazolja a kedvezményekre való jogosultságot és azok felhasználását. A pótfüzet tartalmazza a Magyar igazolvány, illetve a Magyar hozzátartozói igazolvány okmányszámát és a jogosult nevét.

A 3. §-hoz:

A diákkedvezményekhez hasonló a helyzet a pedagógusok kedvezményeinek igazolásánál is. Ezért ebben az esetben is javasoljuk a pedagógusigazolványok, illetve oktatói kártyák kiadásának megszüntetését. A kedvezményekre való jogosultságot a továbbiakban a pótfüzetbe történő bejegyzés igazolná. A járulékos igazolványok megszüntetése az eljárást és a felhasználást egyszerűsíti, a költségvetés számára megtakarítással jár.

A 4. §-hoz:

A Szátv. jelenlegi rendelkezési szerint az igazolvány érvényességi ideje öt év, kiskorú jogosult esetén a 18. életév betöltéséig, illetve a 60. életév betöltése után korlátlan ideig érvényes. A törvény által megszabott öt év indokolatlanul rövid, a központi költségvetés számára ismétlődően jelentős költséget jelent az igazolványok cseréje. Az érvényességi idő meghosszabbítása a jogosult élete végéig, illetve a jogosultságok fennállásáig nemcsak jelentős költségmegtakarítással jár, de nagymértékben megkönnyíti a külhoni jogosultak helyzetét is, hiszen nem szükséges ötévenként a meghosszabbítási eljárást kezdeményezniük. A törvényjavaslat szerint a határozatlan idejű érvényesség a törvény erejénél fogva keletkezne, nem lenne szükséges külön eljárásban kezdeményezni. Szövegpontosításra kerül továbbá sor az idegenrendészeti jogszabályok változása miatt.

Az 5. §-hoz:

További technikai problémát jelent, hogy a Szátv. által a kedvezmények (diák-, pedagógus-, utazási kedvezmény) igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére szolgáló mellékletek e dokumentumok betelte után további bejegyzésre alkalmatlanná válnak. Célszerűtlen, hogy a mellékletek betelte miatt magát az igazolványt is cserélni kelljen, ennek kiküszöbölésére

pótfüzet bevezetését tartalmazza a törvényjavaslat, amelyet a jogosultnak kell igényelnie. A pótfüzetrel kapcsolatos részletes szabályokról a végrehajtási jogszabályok rendelkeznek.

Mivel a módosítás után az igazolványokból nem tűnne ki azok meghosszabbított érvényességi ideje, a gyakorlati alkalmazás megkönnyítése érdekében a bejegyzésre jogosult szervezetek (Magyar Államvasutak, Volán busztársaságok, határon túli magyar közoktatási, valamint felsőoktatási intézmények) külön tájékoztatása szükséges a módosított szabályozásról.

A 6. §-hoz:

A törvényjavaslat 2. §-a, 3. §-a és 5. §-a a törvény kihirdetését követő 30. napon lép hatályba, biztosítva ezzel a járulékos igazolványok megszüntetéséhez szükséges átmeneti időt. Ezen időpont előtt betelt, a kedvezmények igénybevételére jogosító igazolások bejegyzésére alkalmatlanná vált igazolványok esetében az igazolvány cseréjét kell kérni, azonban a még el nem bírált kérelmek esetében pótfüzet kiállítására kerül sor.

A Szerb Köztársaság államnevének pontosítására az alkotmányjogi helyzet megváltozása miatt van szükség.

A Szátv. 9. § (2) bekezdésében rögzített jogszabály-alkotási felhatalmazás esetében a hatályon kívül helyezést az Ftv. 119. § (3) bekezdése indokolja, amely a Kormányt hatalmazza fel a külföldi állampolgárok, így a Szátv. hatálya alá tartozó személyek magyarországi tanulmányai támogatási rendjének meghatározására.

A 7. §-hoz:

Az igazolványok vonatkozásában a határozatlan idejű érvényesség a törvény erejénél fogva keletkezne, nem lenne szükséges azt külön eljárásban kezdeményezni.

A 8. §-hoz:

A 8. § egyértelműen kimondja, hogy e törvénymódosítás hatálybalépésével egyidejűleg a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 116. § (2) bekezdése nem lép hatályba.

